

Sammanfattning

Kommuner kan spara 7 miljarder årligen genom att lära av vad andra kommuner har gjort och hur de har effektiviserat sin verksamhet på ett miljöbefrämjande sätt. Av de 7 miljarderna kan 700 miljoner sparas in redan inom 12 månader. Att spara dessa 700 miljoner kräver inte nyinvesteringar, utan bygger på att man utnyttjar dagens resurser mer effektivt och att kommunen strävar och agerar för att verka resurssnålt. Det handlar om enkla åtgärder som att göra dubbelsidiga utskrifter, ställa in energisparlägen på datorerna, ersätta brevutskick med mailutskick och att skapa kunskap om möjligheterna att spara energi, samt att uppmuntra till eftertänksamhet om miljöbefrämjande åtgärder.

Besparingspotentialen är beräknad utifrån besparingar som kommuner har gjort och inte från optimistiska antaganden från leverantörer. Med andra ord kan lärandet mellan kommuner innebära betydande besparingar. Den största delen av dessa besparingar kommer ifrån att man arbetar mer flexibelt och att teknik integreras i verksamhetens olika processer och inte bara från att ersätta en kostsam process med en smidigare och billigare. De förvaltningar som varit offensiva att utnyttja IT i sin verksamhet har kunnat minska miljöbelastningen avsevärt i form av minskat resande, bättre planering och bättre lokal- och kapacitetsutnyttjande. Möjligheterna att tillämpa ett flexibelt arbetssätt, som är mer obundet till plats, är i många fall en viktig del i att uppnå besparingar.

Initiativen till ett effektivare resursanvändande har ofta tagits av enskilda personer med stark egen drivkraft och i mindre utsträckning genom kommunernas centrala initiativ. I de kommuner där man ligger långt fram med att utnyttja IT proaktivt har en förankring hos politiker och kommunledning varit centralt, liksom samarbete över förvaltningsgränser. Visionen likväl som möjligheten att göra investeringar för hela kommunen som kan utnyttjas av flera förvaltningar är betydelsefulla för att nå dessa samverkansfördelar. Samtidigt behöver kommun- och förvaltningsledning också vara öppna för att kunna hantera en annan typ av ledarskap i och med att man tillåter personalen större frihet i att sköta sina arbetsuppgifter och sina processer, till exempel genom mobilt arbetssätt.

Möjligheter till besparingar ligger således inte i att skära, utan att se verksamheten utifrån de processer som genomförs. I många fall kan processer effektiviseras ur både miljöperspektiv och ekonomiskt perspektiv genom att samordna upptagningsområden och GIS-information, planera och optimera resor och insatsbehov, förändra processen för att minska flaskhalsar, utnyttja mobila lösningar för att automatisera uppdragsrapportering och insatsåtgärder, samt koppla ihop e-tjänster med ärendehantering. Dessutom kan till exempel IT i hemtjänsten minska behovet av kommunala resurser genom att ge mer stöd åt anhöriga och brukare.

Investeringar i olika lösningar får inte önskvärd effekt om inte utvecklingen är förankrad hos personalen. Investeringar med positiva miljöeffekter som dessutom är till gagn för kommun och kommuninvånare har generellt sett lättare att bli accepterade och skapa förändring än investeringar där den tekniska lösningen främst är till för att effektivisera. E-tjänster är i många fall lösningar i den första kategorin och kommuner som synliggjort medborgarnytan i samband med implementering och utbildning har också lyckas i större utsträckning.

I många mindre kommuner har intresset för nya lösningar varit litet, vilket i stor utsträckning beror på de mindre resurser som de kommunerna har. Men trots begränsningarna i ekonomi kan de flesta kommuner dra nytta av IT för miljöbesparingar och/eller ekonomiska besparingar. Inte minst genom samarbeten har flera kommuner lyckats minska kommunens miljöbelastning.

För mer information om studien, kontakta:

Staffan Movin
Exido International AB
Vasagatan 11, 1tr | 111 20 Stockholm
Telefon: 08-545 043 58

staffan.movin@exido.se | www.exido.se